

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การอนุรักษ์ทัศนียภาพภายในเมืองเชียงใหม่ : กรณีศึกษาพื้นที่บริเวณถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง

ชื่อผู้เขียน นายปัญญาวัฒน์ ชลวิจิต

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ. อธิษฐานต์ โปราณานนท์	ประธานกรรมการ
ศ.ดร. มนัส สุวรรณ	กรรมการ
รศ. มล. สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการอนุรักษ์ทัศนียภาพภายในเมืองเชียงใหม่ : กรณีศึกษาพื้นที่บริเวณถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง มีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ (1) เพื่อประเมินคุณค่าของทัศนียภาพทางด้านภูมิทัศน์ชุมชน สถาปัตยกรรม และมรดกทางวัฒนธรรมภายในพื้นที่กรณีศึกษา (2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นภายในพื้นที่กรณีศึกษา (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชน นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการอนุรักษ์ทัศนียภาพและการจัดการปัญหามลทัศน์ภายในพื้นที่กรณีศึกษา และ (4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์ทัศนียภาพ และแนวทางในการจัดการปัญหามลทัศน์ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่กรณีศึกษา

ลักษณะของการศึกษาใช้วิธีการในเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสังเกตการณ์ภายในพื้นที่ และการใช้แบบนำสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชน กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ผลของการศึกษาสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 120 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรี ลักษณะของการศึกษาและการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับงานด้าน ภูมิทัศน์ และส่วนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นวาทศนียภาพภายในพื้นที่ศึกษาไม่มีความสุข สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเนื่องจากปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้คุณค่าของทัศนียภาพ ภายในพื้นที่กรณีศึกษาด้อยลง

พื้นที่ที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าเกิดปัญหามลพิษรุนแรงที่สุดอยู่ในบริเวณหน้า วัดพระสิงห์ สำหรับสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษมากที่สุดคือระบบสาธารณูปโภคและป้ายโฆษณา ที่ไม่เป็นระเบียบ เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ที่ดีขึ้นตามแนวทางที่นำเสนอ และให้ ข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในด้านการให้ความร่วมมือจากเจ้าของสถานที่ ที่ต้องมีการปรับปรุงมากที่สุด

เมื่อสอบถามถึงความรู้สึกในขณะที่พบเห็นปัญหามลพิษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า รู้สึกถึงความไม่เรียบร้อยวินัยของบ้านเมือง และเมื่อถามถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ กลุ่มตัวอย่างตอบว่าเกิดจากความเห็นแก่ตัวของคนในชุมชนมากที่สุด ดังนั้นแนวทางในการแก้ไข ปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจึงควรแก้ไขด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกของคนในชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก เมื่อคนภายในชุมชนมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สภาพภูมิทัศน์ของชุมชนแล้ว ปัญหามลพิษในเขต ชุมชนเมืองก็จะค่อย ๆ หดไป ซึ่งจะส่งผลให้ทัศนียภาพการของเมืองเชียงใหม่กลับมามีคุณค่า อีกครั้งหนึ่ง

Independent Study Title	A Conservation of Visual Resource in Chiang Mai : A Case Study of the Areas Around Ratcha Dumnoen, Tha Phae and Charoen Mueang Roads	
Author	Mr. Panyawat Chonvichit	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Asst. Prof. Usdanka Porananond	Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member
	Assoc. Prof. M.L. Surasawasdi Suksawasdi	Member

Abstract

The study of "A Conservation of Visual Resource in Chiang Mai : A Case Study of the Areas around Ratcha Dumnoen, Tha Phae and Charoen Muang Roads." had four main objectives : (1) Study by evaluating the landscape image, architecture and cultural heritage of the community; (2) Study the apparent problems and the causes which create visual pollution within the study areas; (3) Study the opinions of the people, the academia and the concerned officials, towards the conservative of visual resources and the management for the problem of visual pollution within the study areas; and (4) Suggest alternate solutions for the conservation of visual resources and open up new avenues of resolving the problem of visual pollution which are inherent within the study areas.

This study combine data both in quality through gathering information of the existing work and researches in the field of conservative of visual resources, observing within the study areas and through systematic interview of the three groups are the

people, the academia and the concerned officials. The result of the study may be concluded as follow.

The general characteristics of the three random sampling groups in combination data are mostly female between the age of twenty and forty years old. The highest level of education is bachelor level, and most of their formal education and occupation hardly concern with landscape. The majority of the sampling groups have general understanding of the visual pollution problem at intermediate level.

The majority of the sampling groups have an opinion that the landscape images within the study areas are not beautiful due to the plenary cause of the apparent degradation of visual pollution.

The sampling groups express their judgement that the area in front of Wat Phrae Sing has the most sever visual pollution which caused by system of public utilities and unregulated advertisement bill boards. When ask about means to solve the visual pollution, the sampling groups agree to improve the landscape according to the recommendation, base on the possibility of cooperation from people in landscape.

When asked about their impression when confront the visual pollution, the sampling groups think that the untidiness of the city space is major causes of visual pollution; most of the sampling groups point to the selfishness of the general public. Therefore, the alternate solution is light up awareness of the people in the community. When the people in the community realize to the conservation of the landscape in the community, the problems of visual pollution will gradually be resolved and the valuable visual resource of the city will be returned.